Appendix 3

Teitl y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth: **Gwella'r ddarpariaeth i blant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) 2018-22**
~~Newydd/Bodoli'n barod/~~Diweddaru/~~Diwygio~~

Pwy sy'n gyfrifol am ddatblygu a gweithredu'r Polisi/Strategaeth/Project/ Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth?	
Enw: Nick Batchelar	Teitl y Swydd: Cyfarwyddwr
Tîm Gwasanaeth: Addysg a Dysgu Gydol Oes	Cyfarwyddiaeth: Addysg a Dysgu Gydol Oes
Dyddiad Asesu: Gorffennaf 2018	

1. Nodau ac Amcanion

Beth yw amcanion y Polisi / Strategaeth / Project / Weithdrefn / Gwasanaeth / Swyddogaeth?

Gwella canlyniadau ar gyfer plant a phobl ifanc sydd ag ADY drwy sicrhau digonolrwydd o lefydd addas mewn ysgolion arbennig a chanolfannau adnoddau arbenigol.

2. Gwybodaeth Gefndirol

Rhowch wybodaeth gefndirol am y Polisi/Strategaeth/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth ac unrhyw waith ymchwil sydd wedi'i wneud [e.e. data defnyddwyr gwasanaeth yn erbyn ystadegau demograffig, AEGau tebyg wedi'u gwneud ayyb.]

Mae nifer y llefydd ysgol arbennig neu ganolfannau adnoddau arbenigol a

ariennir yng Nghaerdydd wedi cynyddu 103 o lefydd dros bum mlynedd.

Er gwaetha'r cynnydd mewn llefydd, mae tystiolaeth i awgrymu na fu hyn yn ddigonol i ateb yr angen sy'n bodoli. Er enghraifft, mae'r cynnydd o 63% yng nghost datganiadau prif ffrwd, a dibyniaeth gynyddol ar lefydd yn y sector annibynnol yn awgrymu fod disgyblion yn ein ysgolion prif ffrwd ac mewn lleoliadau 'y tu allan i'r sir' a fyddai'n cael budd o allu gael lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol yng Nghaerdydd.

Dros y 5-10 mlynedd nesaf, bydd gofyn cael arian refeniw a buddsoddiad cyfalaf i sicrhau digon o gymorth arbenigol addas i boblogaeth sy'n tyfu o ddysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol, ac i leihau dibyniaeth ar y sector annibynnol. Disgwylir galw cynyddol ar gyfer dygwyr ag:

- Anghenion iechyd emosiynol a llesiant
- Anableddau dysgu cymhleth
- Cyflyrau ar y sbectrwm awtistig

Bydd methu â buddsoddi yn y ddarpariaeth a gynhelir yng Nghaerdydd dros y 3-4 blynedd nesaf yn arwain i'r Cyngor ddod yn gynyddol ddibynnol ar ddarparwyr ysgol yn y sector annibynnol er mwyn ateb cyfrifoldebau statudol y Cyngor.

Byddai gorddibyniaeth ar lefydd annibynnol yn arwain at yr oblygiadau a'r risgiau canlynol:

- costau refeniw uwch i'r Cyngor
- anallu i gynnig llefydd yn unol â dewis rhieni

3 Asesu Effaith ar y Nodweddion a Ddiogelir

3.1 Oed

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar bobl iau/hŷn?

	Bydd	Na Fydd	Dd/B
Hyd at 18 oed			Dd/B
18-65 oed			Dd/B
Dros 65 oed			Dd/B

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Mae blaenoriaethau strategol ADY yn ymwneud â darparu addysg i blant a phobl ifanc o oed ysgol, a dim ond ar y grŵp oed hwn y byddai disgwyl iddo gael effaith. Does dim effeithiau gwahaniaethol o safbwynt cydraddoldeb.
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.2 Anabledd

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar bobl anabl?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Nam ar y clyw	**Bydd**		
Nam Corfforol	**Bydd**		
Nam ar y Golwg	**Bydd**		
Anabledd Dysgu	**Bydd**		
Salwch neu Gyflwr Iechyd Tymor Hir	**Bydd**		
Iechyd meddwl	**Bydd**		
Dibyniaeth ar Sylwedd		**Na Fydd**	
Arall	**Cyflyrau ar y sbectrwm awtistig**		

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Bydd yr effaith yn gadarnhaol: y nod yw sicrhau y bydd unrhyw blentyn neu berson ifanc ag anabledd neu gyflwr iechyd hirhoedlog yn gallu cyrchu darpariaeth arbenigol briodol os oes angen.
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Nid yw mwyafrif y plant a phobl ifanc ag anableddau angen lleoliad arbennig er mwyn gallu cael mynediad at addysg a chyflawni eu potensial. Mae ystod o wasanaethau cymorth a systemau, a ffrydiau cyllido yn eu lle i sicrhau y gall holl ysgolion Caerdydd nodi ac ateb anghenion yr holl dysgwyr yn eu hysgolion. Mae blaenoriaethau Strategol ADY yn cynnwys amcanion i ddatblygu a chryfhau y systemau hyn ymhellach.

3.3 Ailbennu Rhywedd

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar bobl drawsryweddol?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Pobl Drawsryweddol (Pobl sy'n bwriadu dechrau, sydd ynghanol, neu sydd wedi cwblhau'r broses o ailbennu eu rhyw (neu ran o broses i wneud hynny) trwy newid nodweddion ffisiolegol neu nodweddion eraill rhyw)			Dd/B

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Dd/B
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.4. Priodas a Phartneriaeth Sifil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar briodas a phartneriaeth sifil?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Priodas			Dd/B
Partneriaeth Sifil			Dd/B

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Dd/B
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Dd/B

3.5 Beichiogrwydd a Mamolaeth

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar feichiogrwydd a mamolaeth?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Beichiogrwydd			
Mamolaeth			

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Dd/B
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.6 Hil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar y grwpiau canlynol?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Gwyn		Na Fydd	
Aml-ethnig Cymysg/Grwpiau Aml-ethnig		Na Fydd	
Asiaidd/Asiaidd Prydeinig		Na Fydd	
Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Prydeinig		Na Fydd	
Grwpiau Ethnig Eraill		Na Fydd	

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Mae cyfartaledd uwch na'r arfer o boblogaeth pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig yn ysgolion arbennig Caerdydd i blant ag anableddau dysgu cymhleth neu gyflyrau ar y sbectrwm awtistig. Bydd pob disgybl, o bob tras ethnig, yn parhau i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol, ym mhob lleoliad, ar sail gyfartal.
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.7 Crefydd, Cred neu Ddiffyg Cred

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth hwn yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar bobl â chrefyddau a chredoau gwahanol neu ddiffyg credoau ?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Bwdhaidd		Na Fydd	
Cristnogol		Na Fydd	
Hindŵaidd		Na Fydd	
Dyneiddiwr		Na Fydd	
Iddewig		Na Fydd	
Mwslimaidd		Na Fydd	
Sîcaidd		Na Fydd	
Arall		Na Fydd	

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Mae pob lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol yn lefydd cymunedol. Mae derbyn yn cael ei reoli gan yr awdurdod lleol yn unol â'r fframwaith statudol ar gyfer anghenion addysgol arbennig. Un cynnig yn yr adroddiad yw i agor CAA yn ysgol Yr Eglwys yng Nghymru y Forwyn Fair. Er y byddai'r CAA wedi ei chynnal mewn ysgol wirfoddol a gynorthwyir, yr awdurdod lleol fyddai'n rheoli'r derbyniadau ar yr un sail ag ar gyfer pob CAA. Byddai pob disgybl, o bob cefndir crefyddol neu ddi-gred, yn parhau i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol, ym mhob lleoliad, ar sail gyfartal.
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.8 Rhyw

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol] ar ddynion a/neu fenywod?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Dynion			Dd/B
Menywod			Dd/B

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Dd/B
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.9 Cyfeiriadedd Rhywiol

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol**] ar y bobl ganlynol?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Deurywiol			Dd/B
Dynion Hoyw			Dd/B
Merched Hoyw/Lesbiaid			Dd/B
Heterorywiol/Syth			Dd/B

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Dd/B
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.10 Y Gymraeg

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar y Gymraeg?

	Bydd	**Na Fydd**	**Dd/B**
Y Gymraeg	Bydd		

Rhowch fanylion/goblygiadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Mae'r camau a gynigir yn cynnwys ehangu nifer y llefydd canolfannau adnoddau arbenigol i blant a phobl ifanc yn y sector Gymraeg. Mae amlder anghenion dysgu ychwanegol, a'r galw am lefydd arbenigol yn is yn y sector Cymraeg nag mewn ysgolion Saesneg. Fodd bynnag, mae'r galw yn cynyddu a disgwylir iddo gynyddu ymhellach.
Pa gam(au) y gallwch chi ei gymryd (eu cymryd) i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Bydd yr effaith yn gadarnhaol a bydd yn helpu i sicrhau fod plant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol a chyfle cyfartal i ddewis addysg drwy gyfrwng y Gymraeg. Caiff gwaith ei wneud hefyd i wella ansawdd ac argaeledd gwybodaeth i rieni/gofalwyr ac eraill am yr ystod o gymorth arbenigol, adnoddau a darpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y Gymraeg.

4. Ymgynghori a Chysylltu

Pa drefniadau sydd wedi eu gwneud i ymgynghori/gysylltu â'r amryw Grwpiau Cydraddoldeb?

Mae ymgynghoriad cyhoeddus llawn wedi ei wneud. Gellir gweld manylion hwn yn yr Adroddiad cabinet Gwella Darpariaeth i Blant a Phobl Ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) 2018-22 – Adroddiad Wedi Ymgynghoriad (Ebrill 2018)

5. Crynodeb o Gamau Gweithredu i'w cymryd [o'r Camau Gweithredu a nodir yn yr Adrannau uchod]

Dylai'r camau gweithredu hyn gael eu cynnwys yng Nghynllun Gweithredu Cydraddoldeb eich Cyfarwyddiaeth eleni. Dylent gael eu monitro'n rheolaidd a'u hadrodd yn Adroddiad Blynyddol ar Gydraddoldeb eich Cyfarwyddiaeth.

Grwpiau	**Gweithredoedd**
Oed	
Anabledd	
Ailbennu Rhywedd	
Priodas a Phartneriaeth Sifil	
Beichiogrwydd a Mamolaeth	
Hil	
Crefydd/Cred	
Rhyw	
Cyfeiriadedd Rhywiol	
Y Gymraeg	
Cyffredinol [yn berthnasol i'r holl grwpiau uchod]	

6. CAMAU GWEITHREDU I'W HYSTYRIED YN Y DYFODOL

Rhestrwch yma unrhyw gamau gweithredu na allwch eu cymryd yn unionsyth ond sydd wedi codi fel materion i'w hystyried i ddatblygiadau gwasanaeth yn y dyfodol.

7. Awdurdodi

Dylai Prif Swyddog y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Swyddogaeth gwblhau'r templed a dylai'r Rheolwr priodol ym mhob Gwasanaeth ei gymeradwyo.

Cwblhawyd gan: Jennie Hughes	Dyddiad: Gorffennaf 2018
Swydd: Uwch Arweinydd Cyflawniad, Cynhwysiant	
Cymeradwywyd Gan: Nick Batchelar	
Swydd: Cyfarwyddwr	
Gwasanaeth: Gwasanaeth Addysg a Dysgu Gydol Oes	

7.1 Ar ôl cwblhau'r Asesiad hwn anfonwch ef i timcydraddoldeb@caerdydd.gov.uk a fydd yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor.

I gael rhagor o wybodaeth neu gymorth, cysylltwch â'r Tîm Cydraddoldeb drwy ffonio 029 2087 2536 neu e-bostiwch equalityteam@cardiff.gov.uk